

TELEGRAFUL ROMAN.

apare Marțea, Joi și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu 28 Novembre, 1894.

Un amic al fôiei nôstre ne trimite următorul articol, privitor la interpelarea dep. Pázmándy, despre adunarea națională și la răspunsul mii. Hieronymi:

Dacă n'am cunosce apucăturile guvernărilor nostri, ar trebui se credem, că visăm numai cele ce și de și se debutază din partea guvernărilor pentru publicul magiar de o departe, érá de altă parte pentru intimidarea naționalităților. Marea adunare națională, română ținută la 28 Novembre în Sibiu precum se vede după toate semnele, a scos din sărite guvernul, opoziția, și pressa magiară. Nu ne surprinde deci lucrarea concentrată a întregului șovinism. Am căpătat cu mult mai multă minte decât se perdem din curagiul bărbătesc, ce îi șede bine unui popor consciu de drepturile sale. Vom merge înainte conduși de moderațiunea, carea s'a putut vedé în toate acțiunile nôstre politice mai în semnate.

Faptele recente, declarațiunile din parlamentul Ungariei sunt semnificative, și tradéză numai un grad neexplicabil de nervositate deoparte, érá de altă parte confuziunea babilonică, ce domnesce în tabera magiară față de rezolvarea chestiunii române. Îți vine să compătinesci pe cei ce țin astăzi frânele guvernului în mâni, când își iau refugiul la apucături redemne, cari tind la nimicirea libertății popórelor nemagiare din patrie. Dar să ascultăm pe Ianus cel cu două fețe omul cu inima între kossuthiști dar tot odată și în tabera liberală, omul, carele pactéză cu rușii, se încercă a seduce pe francesi, și carele cu o față nespălată îl află pretutindenea în contra nôstră — după cum îi cântă șeful guvernului. Faimosul Pázmándy a interpelat — precum am amintit în numărul nostru dela 6 Decembre — în dietă și între alte lucruri gogonate a întrebat: „Ce are de gând se facă ministrul de interne pentru-că în fine liniștea și pacea cetățenilor magiari se fie aparate de mișcările naționalităților?

Espectorațiunea dacă n'ar eși din capul unui Pázmándy am crede, că e o frasă utopică a unui om din balamuc. Apoi de! La magiari multe trec necă lite. La ei pôte că e adevărată fabula lupului cu mielul. Sunt ageri miei la dinți, vor fi înghițit de sigur ei vre un lup! De ce se nu fie posibil, că noi naționalitățile se înghițim pe magiari? De ce se nu fie posibil? De ce se nu fie adevărat, că naționalitățile neliniștesc și conturbă pacea magiarilor? Și se nu vadă ore Pázmándy, se nu vadă ore opoziția, se fie în urmă guvernul atât de miop, ca se nu observe că prin asemenea scornituri se dá un testimoniu de vedită slăbciune magiarilor — față de străinătate? Preste un pătrariu de secul au avut magiarii toate la dispușiunea lor, au tractat cum au voit cu nemagiarii, și acum totuși acestia sunt în stare se le conturbe liniscea? se va întreba cu tot dreptul lumea.

Dar unde rămâne apoi cu „liniștea” ministrului de interne, pe carea o vestea urbi et orbi cu câte-va zile mai înainte tot în dietă? Așa curând a dispărut liniștea în Ardél! Ministrul avea lipsă de interpelare, pentru ca se-și mai acopere măsurile drastice luată față de români, și în specie față de disolvarea comitetului național român. Ea a venit însă necălită, și mai necălit a fost încă răs-punsul ce i-s'a dat. Nu putem însă trece ușor preste interpelare, ci ținem de consult a întreba și noi la timpul nostru: cine sunt pușcași și maltratați din senin de cătră gendarmi, românii sau magiarii? Cine impopoléză prin sorile din Seghedin și Vaț, românii sau magiarii? Cine sunt lipsiți de libertatea cuvântului? A cui pressă, a magiarului ori a românului e persecutată pe toate căile posibile? Asupra țiaristilor magiari ori români se dicteză pedepse în bani — ce trec preste mii? Cui s'a făcut dreptate, româniior bătuti la Turda, Arad, Șimleu ori celor ce au ascultat negenați în Dobrițin cântându-se la adresa capului statului, „Jai de huncut a német? Și

incă tot noi românii conturbăm liniștea magiarilor? Ce ironie! Nu vorbele ci faptele dau tonul ași

A vorbit însă și ministrul Hieronymi pôte pentru ultima órá ca ministru. Și ce dice el? „A luat măsurile de lipsă pentru susținerea liniștei”. Lucru vechiu! Gendarmii s'au înmulțit și atât e totul. Nu a putut fusé se spună un singur cas, în care gendarmii ori miliția se fi fost de lipsă spre a păzi pe magiari de furia românilor. Sunt însă casuri concrete că: gendarmii sunt agenți provocători printre români.

A mai ținut de consult ministrul se spună că: nu va suferi ținerea congresului naționalităților. Minunată logică. Intrunirea alegătorilor români e permisă la Sibiu, și când vor se se întrunescă câți-va alegători români, sërbi, și slovaci, ministrul nu va concede. Halal de libertate! Noi credem totuși că ministrul va mai cugeta asupra lucrului, probabil după ce va pleca din fotoliul ministerial.

Înainte numai pre calea apucată căci nu e departe timpul când cuvântul magiar, dacă magiarii dau ascultare șiselor unui Pázmándy, va fi luat în ris de totă lumea.

Revista politică.

Scirile din Budapesta anunță, că situațiunea politică este forte încurcată. Ministrii unguri peregrinéză pe rând la Viena, dar despre un rezultat pozitiv al acestor peregrinagii nu transpiră nimic sigur în publicitate. Nici chiar foile cele mai aprópe de guvern nu pot da sciri linistitoare.

* *

Unele foi din Budapesta aduc scirea, că în curând Austro-Ungaria are se fie inundată de grâne rusesci, cari vor avé se facă mare concurență grânelor nôstre. Se dice, că guvernul rusc a imputernicit căile ferate ale Rusiei, ca se sprijinésă cât mai mult transportarea bucatelor spre Austro Ungaria, dându-le esportatori-

lor chiar și anticipațiuni în bani gata. Din partea căilor ferate sud-orientale ale Rusiei s'a și trimis un inputernicit la Budapesta, care se facă o invoală cu vre-una dintre băncile de acolo, care se se angageze cu vânzarea bucatelor rusesci. Neafând însă în Budapesta o asemenea bancă, inputernicitul s'a dus la Viena, unde a și încheiat invoiala dorită. În urma acesta în curând o se și sosescă grânele rusesci, cari, dacă e adevărată scirea acesta, fără îndoală vor face mare concurență grânelor nôstre.

* *

Contele Dr. Zichy János, răspundénd lui Toth Arthur, presidentul independenștilor din Székes-fehérvár, dice între altele și următoarele:

În ceea ce privește cestiunea naționalităților cu ocasiunea congresului nu s'a adaus nimic, la ceea ce legea nôstră de naționalități a făcut în mod așa de nobil. A apăsa naționalitățile, nici eu nu vreau, nici domnul president (Toth A.) nu pôte se o voiéscă, pentru-că violența față de cel mai slab nu se pôte uni cu caracterul cavaleresc al națiunei magiare.

Voim a convinge naționalitățile, dar' nu a le învinge cu forța, pentru aceea că atât d-ta, cât și eu voim un stat puternic; ér' basa sigură a acestui stat vor forma-o nu elementele centrifugale, ci cele centripetale.

Așa dară nu pôte fi vorbă de „tradere de patrie” când noi în mod cavaleresc, nobil, ér' nu cu forța brutală, vrem se ajutăm rezolvarea pacinică a cestiunei naționalităților.

În „Magyar Állam” răspunde într'o epistolă deschisă Rakovszky la scrisoarea lui Zichy János, în ceea-ce privește cestiunea naționalităților Rakovszky se identifice cu cuvintele lui Zichy Nándor, care nu voiesce se nedespóie de limba maternă. Dum neșeu a trimis apostolii se vorbescă în toate limbile, și noi cu fie-care popor trebuie se vorbim în limba sa Liberalismul fals de astăzi a jignit acest drept. Avem o lege de

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

§. 8.

Iobagii, pădurile tăietori, sau arburile descortători, nu numai pricinuitele pagubi a le întórce se îndatoresc, ci încă și la punerea în pedépsa lucrării palmesti de trei zile trebuie se se strângă. Éráși decumva iobagiul prin acesta pedépsă dela tăierea pădurei, a descortțirea erburilor nu se va spăiménta, vinovatul acela cu magistratualicésca putere a varmegiei sau a scaunului trebuie a se stränge; și cuviincióasă asistenție domnului pământesc va trebui a se da, ca vinovații după greutatea greșelii spre pilda altora se se pedepsescă.

§. 9.

Strângerea de bani, și de bucate între iobagi făcétóre supt pedépsă întru mai mult a 12 bețe prin iurisdicțiunea varmegiei, sau scaunului hotărítóre oprită se fie.

§. 10.

Decumva porcii în pădurile domnesci cu celuimă mânați de se vor afla, stăpânul porcilor iobag în pe-

dépsă îndoită tace a jirului (glandinationis) domnului pământesc se va plăti.

§. 11.

Culegerea gogorițelor de cer, sau gorun (galaram quercinarum), și a ghindelor batere în pădurile domnesci fără scirea domnului pământesc cutesată, supt pedépsă a contrabandei, și a punerii lucrului palmesc de trei zile oprită se fie. Dară nici domnului pământesc nu va fi slobod iobagii se la culegerea gogorițelor afară de slujbă a-i stränge

§. 12.

Iobagilor arme de pușcat a purta și câni de vênat a ținea, supt încurgerea pedepsei lucrării palmesci de trei zile oprită este.

§. 13.

Afară de vremile mai însus însemnate, a tot felui de beuturi crijmirea iobagilor supt pedépsa contrabandei (adecă a cuprinderii sau a luării aceiași beuturi) și a lucrului palmesc de trei zile oprită se fie de tot, acelora totuși și supt vremea crijmirii domnesci vinul din viile sale spre trebuința căsiii a-l ținé și a bea, ba încă și cu butea a'l vinde, slobod va fi.

§. 14.

Decumva iobagiul la slujbă chemat din greșala sau lenea sa nu ar veni, îndărăvnicia aceluiași ina-

inte îndreptându-se, după greutatea greșelii, sau lenii sale, mai mult cu 12 lovituri de bețe se se bată.

§. 15.

De unde ore careva cu paguba misărniții domnesci, carne a face și a vinde s'ar încumeta, afară de contrabandă totdeuna cu a lucrării palmesti de trei zile pedépsă se se pedepsescă.

§. 16.

Véduvele iobagilor morți de se vor mărita după altul din casa moșiască a se duce pot, fără de aceea că s'ar îndetora de a băga alt iobag în locul său, reștanțiile totuși și darea împérătésca, și dăjdile domnesci pe vremea aceea, în care în hășnuirea economiei réposatului său bărbat au stătit din rémasa ace-luiaș avere a le plăti se îndatoresc.

§. 17.

Detorii supt numele obștii fără scirea domnului pământesc a face nu e slobod.

§. 18.

Veniții străini fără scirea domnescă a-i primi, sau fundușuri moșiesci (sășionalicesci) a cumpăra, a vinde, a schimba, sau ore ce așeqări a fundușurilor strămutare, și înstrênare în sine cuprindétóre a face supt pierderea datei sume se opresce. Întru acelea locuri

naționalități destul de bună, care trebuie executată și se nu facem ca guvernul, care aici giugiunea naționalitățile, aici le apăsa, după cum prețindeau interesele sale.

Desbaterile asupra reformei electorale din Austria în comisiune nu vreau să înainteze de loc. Conservatorii fac mai mult decât ori-când opoziție proiectului guvernului; ei nu voiesc să scie nimic de înființarea unei a cincea curie. Intre asemenea împrejurări e aproape sigur, că guvernul coalițiunii n'are să ajungă la nici un sfârșit, și lucrul cel mai cinstit ar fi ca să și de demisiunea. Guvernul acesta și așa n'a făcut decât există nimic altceva, decât a zăpăcit lmea și a împedecat parlamentul de a-și urma normalul său curs. E vorba acum să se alégă un sub-comitet, care să fie compus din 10 membrii, dintre cari trei dintre conservatori, trei dintre poloni, trei din stânga extremă și unul din clubul Coronini. Partidele cari stau afară de coaliție — după-cum se vede — sunt escluse dela desbaterile din acest subcomitet. Mare ispravă n'au să facă nici aici.

Din Hiroshima se raportază, că planul referitoriu la ocuparea Mucden-ului este abandonat. Generalii Ojama și Jamagata s'au conțeles să opereze împreună. „Tems“ dăce că cu ocaziunea luptei dela Port-Arthur au cășut în mâinile iaponezilor numai un torpilor, două corăbii de comerț și un vapor, ce nici nu era încă gata.

Referitoriu la pertractările de pace „Times“ are informațiune din Shanghai, că directorul de vamă Detring a fost denumit prin decret împărătesc de delegat extraordinar pentru pertractările de pace, dar ministrii iaponezi n'au voit să-i cerceteze actele de plenipotențiar. Drept motiv al trăgănării pertractărilor din partea Japonului se aduce intențiunea acestuia de a umili total pe dușmana sa și numai după aceea să i dieteze condițiunile păcei.

„Wiener Allg. Ztg.“ aduce un articol despre stările din Ungaria, în care dăce, că aici nu avem de a face cu crasă de cabinet, ci cu crasă de sistem. Nu e vorbă numai că cabinetul Wekerle plăcă, ci totregul partid liberal se va dizolva, făcând loc unei constelațiuni nouă parlamentare. Dizolvarea parlamentului o iminentă ér, prin aligerile nouă se va înjgheba un nou partid compus din disidenții de astăzi, din apponyisti și din elemente cari până acum n'au luat parte în viața parlamentară. În fruntea noului partid va veni contele Apponyi Albert.

Răspuns la Mesagiul tronului român.

În ședința dela 23 Novembre v. dl Titu Maiorescu a cetit următorul proiect de răspuns la Mesagiul regal cu care au fost deschise corpurile legiuitoare române:

Sire,

Adunarea deputaților, întrând în a patra sesiune ordinară a legislaturii de față, reînnoșce espresiunea iubirei și a credinței de care țera este însușită pentru dinastia sa și pe care le-a arătat cu atâta avânt și cu atâta căldură la serbarea nunții de argint a Maj. Vostre și cu privilegiul născerei principesei Elisabeta.

Națiunea șcie, cât dătoșce înaltei și mult încercatei înțelepciuni a regelui său constituțional, precum și dragostei cu care regina a înțeles și a împodobit spiritul poporului român.

Sire,

Relațiunile amicale, ce statul nostru continuă a le păstra cu toate puterile șreine, sunt rezultatul firesc al politicii chibzuite și leale urmate de guvernul Maiestății Tale în unire cu reprezentanța legală a țării. Popor cumpătat și muncitor, românii au avut interesul de a contribui întru cât li privesce, la respectarea reciprocă a îndatoririlor internaționale.

În acest cuget de pace și de ordine, ne simțim în acord cu celelalte state europene, cu cari ne asociem la espresia de condolență pentru pierderile, ce le au suferit imperiul Rusiei și republica franceză prin mărtea țarului Alecsandru III și a președintelui Carnot.

Sire,

În politica internă ne vom îndeplini cu sfințenie mandatul, ce ni l'a încredințat țara. Crisa agricolă, prin care trecem, ne impune o îndoiță luare aminte. Vom cerceta în chipul cel mai consciențios însemnatele proiecte de lege, ce ni-le arată mesagiul.

În mijlocul momentanelor greutăți economice, ne este cu atât mai bine-venită înșciințarea, că bugetul statului pe anul financiar expirat s'a încheiat cu un escedent de peste 20 milioane și că bugetul anului curent se va solda fără deficit.

Sire,

Lucrând până la sfârșit și în înțelegere neturburată cu guvernul Maiestății Tale la opera, pentru a cărei înfăptuire am fost aleși, vom fi răspuns în consciință și după puterile noastre la așteptarea legitimă a țării. Să trăiți Sire!

Trăiască Maiestatea Sa Regina!

Trăiască moștenitorul Tronului împreună cu principesa Maria și copii lor.

Raportor, T. Maiorescu.

Noutăți.

Prelegerea publică, ținută Duminică după amăzi de dl prof. Ioan Popovici a înțrunit un număr public din inteligența română din Sibiu. Conferențiarul a vorbit

despre iaponezi și chinezi, dând o iconă fidelă a desvoltării celor două popore, organizațiunea statelor, raporturile culturale și sociale etc. Conferința a fost succasă și ascultată cu multă atențiune, ér conferențiarul viu aplaudat și felicitat.

Monument Maiestății Sale. În Graz s'a constituit un comitet, care publică un apel către public pentru colectări spre ridicarea unui monument Maiestății Sale cu ocaziunea iubileului de 50 ani de domnire. Apelul, între alții, e subșcriș și de următorii: Don Alfonso de Bourbon, comandantul de corp Rheinländer, contele Attema, șeful Stiriei, primarul din Graz Portugall, Leopold arhiepiscopul de Seckau și Mihail Napotnie arhiepiscopul Lavant.

O cruce pentru mănăstirea Sinaia. Archimandritul Nifon, starițul mănăstirii Sinaia, a primit din partea reginei o frumoasă cruce de argint masiv, în greutate de 14 kilograme, având o înălțime de 70 centimetri și așezată pe un pedestal de abanos. Acastă cruce a fost trimisă de principesa Maria de Wied, mama reginei, cu destinație pentru mănăstirea Sinaia. Inșcripțiile de pe cruce reamintesc data cășătoriei M.M L.L., nunta de argint, cum și data născerei și a morții micii principese Maria a României.

Svetozar Hurban în Viena. Cunoscutul patriot și naționalist slovac, dl Svetozar Hurban-Vajanszky, petrece cu mai mulți conducători slovaci în Viena, unde a fost înșvit la o serată arangeată de clubul universitar „Tatra“. Foile ungușesci aduc cu multă supărare șcirea, că Hurban a avut o întâlnire cu mai mulți deputați cehi-tineri (20 la număr), cu cari a discutat asupra unei mișcări comune în folosul naționalităților slave din înțregă monarchia. „Egyet-értés“ dăce, că nu mai atât a mai trebuit acum pe lângă celelalte rele nenumărate. „Așa se vede — dăce foia kossuthistă — că toți demonii se desfășnesc, toate elementele nemulțămite și inimice statului se folosesc de neputința guvernului Wekerle, care se sbate în crasă. Clericali și-au desfășurat deja stégul, Valahii cochetează pe față cu România contra puterii statului magiar, țara zace până în gât în crisa agricolă; guvernul care posedă puterea statului și-a perdit încrederea Coronei și „ministru casei împărătesce“ nici un mai tăgădușce, că se amestecă în afacerile Ungariei! Numai slovacii mai lipseau. Hurbaniștii și-au ales bine privilegiul pentru sfătuirile din Viena.“

Cai ferate în Sécuime. Lucrările pentru construirea unei nouă căi ferate, care va trece prin Sécuime și va pune în legătură gara dela Brașov cu Muș-Oșorheiul și cu Reghinul șasesc, se află într'un stadiu atât de înșit, încât încă în primăvara viitoare se va începe negreșit construirea liniei între Seps-Sângeorgiu și pasul Ghimeșului apoi mai departe dela Seps-Sângeorgiu încolo spre Murș-Oșorheu. Se

șcie, că cel mult în toamna anului 1897 înțregă această linie trebuie să se predea comunicațiunei.

Papa și bisericile din Orient. Cettim în „Timpul“: În 6 Dec. n. a apărut constituțiunea apostolică „Orientalium dignitas eclesiarum“, care amintesc despre glorioșele biserici orientale și doveștie de onore și generositate ce le-a dat biserică romană (?). Ea proclamă necesitatea de a menține neatnșse disciplinele și riturile orientale.

Constituția șanșionează 13 puncte, din care ele mai principale sunt:

În localitățile din orient, unde credinșiosii n'au preoți din propriul lor rit, vor putea se primescă preoți dintr'un rit óre care, fără ca prin această să fie acusați că și-au părășit ritul lor natal.

Ordinele religioșe stabilite în Orient pentru a dirigia colegiile vor avea grija ca elevii orientali să fie înștruiți după riturile respective și nu se va putea întemeia nici un alt colegiu de cătră un ordin religios latin, fără autorizația papală.

Toți orientalii cari au îmbrășșat ritul latin vor putea relua titlul de oriental.

Casurile matrimoniale ale orientaliilor și casurile de consciință vor fi deferite congregațiuni Propagandei.

Patriarhul grec melchit își va întinde jurisdicțiunea asupra tuturor fidelilor de ritul său în tot teritoriul otoman.

În fine constituția apostolică anunță că Papa va mări numărul seminariilor și colegiilor în Orient, dându-le mari ajutoșre cu concursul catolicilor din toate țările.

Dela patriarhia șerbescă. Patriarhul șerbesc Brancovics a adresat episcopilor șerbi un circulariu, în care dispune, ca pastorala lui să fie cetită în toate bisericile din patriarhat și credinșiosii să fie sfătuiți la iubire de patrie, la pace și bună înțelegere cu celelalte naționalități și la purtare liniștită față de dispoșițiunile autorităților.

Diarul „Hazánk“ aduce șcirea, că scaunul patriarhal se va muta dela Carloviți la Budapesta încă sub actualul patriarh. Tot acolo se va ține și conșgresul și se vor lua dispoșițiuni ca clericii încă să se califice în Budapesta.

Consiliul de înștrucțiune cassat. Ministrul de culte și înștrucțiune publică contele Lorand Eötvös, are intențiunea — după cum spune „Budapesti Hirlap“ — să dizolve conșsiliul de înștrucțiune, voidnd a-l înlocui cu o organizațiune cu totul nouă.

† Ferdinand Lesseps, marele ingineriu francez, care a deschis canalul Suez, și care a fost angajat și în marea dar odioșa întreprindere Panama, a murit.

Ferdinand Lesseps a avut o viață egitată, având succese mari, cari însé în urmă au fost întunecate prin ștastofa Panamei. El s'a născut la 19 Novembre 1805 în Versailles. Tatăl său a fost diplomat și a reprezentat Franța în mai multe state din

totuși unde iobagii la cumpărarea și vinderea fundușurilor voe slobodă au, cu șcirea totuși domnului da și peste slobozenie lui cumpărări și vinderi a face vor pute.

Punct IX.

Despre aeele ce se șin de regulația din lăuntru.

§. 1.

Biraele, pentru punerea slujbelor pământesci domnirii, au ori pentru ce altă pricină dela darea împărătescă nici supt un feliu de pretecest să nu se scutescă.

§. 2.

Drept și de lipsă este, ca domnul pământesc osăbită grije despre aceea să aibă, ca împărșirea, aruncarea dării împărătesce între iobagi după aședata a varmegiei, sau scaunului normă în dréptă măsură, și propoștie să se facă, ca nu cumva ceva greutate înțru această să cadă. Fără de această și despre darea împărătescă, și despre veniturile obștii, și acestora cheltuele, dară fără de țiră de greutate a supușilor samă a lua va putea.

§. 3.

În întemplantarea aceea, când domnul pământesc, adușă înainte luare de samă o ar petrece, această a domnime șmintela iurisdicția varmegiei, sau a scaunului o va plini.

§. 4.

Strângerea totuși a aruncatei dări împărătesce, și la cuviinșioșă cașă băgarea totuși numai pe lângă obște și biraele șatesce să rămână; pentru aceea de privirea tisturilor varmegiei, și a scaunului se va ținea, ca nu cumva domni pământesci și a acelora deregătore înțru acest lucru să se mestece.

§. 5.

Leneșilor acelora iobagi, care dăjdiile cuviinșioșe domnirii după ținerea acestui urbariu a le plăti s'ar lenevi, plățirea plății de și a groșiții ecșecutiionalicesci numai atuncea, când adevărate reștanții s'ar lua în sus, și nu înțru alte lucruri domnesci a fi de a li se pune.

§. 6.

Jeluitorii iobagi cu slugirea îndatăș a cuviinșioșei dréptăți vin de a ajuta și decumva jalbele lor de aceiași domnirii iobagi s'ar atinge, acelea înainte pământescii domnirii, sau aceiași deregătore domnesci să se ia înainte; éră de cumva împotriva deregătorelor domnesci ar fi dirésă și cuviinșioșă lăcuire și îndestulare nu ar urma, lucrul în scaunul domnesc trebuie să se ia înainte, și decumva nici dela această cuviinșioșă îndestulare nu s'ar puté dobândi, jeluitorii înțru această precum și înțru aceea întemplantare, când jalbele lor de domnul pământesc s'ar ține la cuviinșioșă varmegie sau scaun

să se întorcă, a cărui datorie va fi, iobagiului cuviinșioșă dréptate a i-o slugi și pre acela dela totă asupréla și glóba a-l mântui și apéra.

§. 7.

Éră domnul pământesc, sau acestui deregătore care pe supușii săi pentru luatul la varmegie sau scaun recurs a-i pedepsi nu s'ar îndoi, ca a supușilor asupritori vin de a se ține, și cuviinșioșei luări aminte de a se așterne.

Pentru aceea, aceste toate și domni pământesci, și acelora deregătore, cât și obștile și fiesce-care iobag a le ține vor fi datori.

7878

Noi Ioan Alexandru Mavrocordato, cu mila lui Dumnezeu voivodul Moldovei iproci.

La cererea rumânilor oieri ardeleni, cari dela diua sfântului Dimitrie până la a sfântului Giorgie oile sale afară în Moldova a le ține ar pofti, éră s'au îngăduit lor din iznov slobozenie după aședământul cel vechiu.

1. Când șosesc în Moldova, vameșul dela Grosesci, pentru țoluri și coșocele lor cele de iarnă nici o vamă să nu ia, afară dintr'aceea, dacă ar duce în lăuntru ceva marfă de vëndut.

(Va urma.)

Africa nordică și Orient. Ferdinand încă a fost crescut pentru cariera acesta și îi s'au și dat misiuni diplomatice. La 1854 fiind în Egipt, a legat prietinie cu viceregele de atunci al Egiptului, Said pașa. Aici a croit el planul, urmăriit de alții înaintea lui, de-a tăia strimătorea Suezului cu un canal și astfel a împreuna oceanul Indic cu Mediterana. Deși i-s'au pus multe greutăți în cale, cu deosebire din partea englezilor, el a realizat acest plan după o muncă de zece ani, 1859—1869. Aceasta este cea mai strălucită operă a lui. Alta ar fi fost să fie Panama, dar aceasta a contribuit la decăderea lui. Ajunsă întreprinderea pe mâna unor speculanți — între cari mai mulți ovrei Reinach, Eiffel, Arton etc. — a dat faliment, după ce s'au cheltuit preste 1300 milioane de franci de giaba și Lesseps încă a fost condamnat, dar pedepsă din cauza băle sale și a bătrâneții nu s'a executat, ba ce e mai mult i-s'a tănuțit cu totul.

Sciri literare. Editura librăriei școlilor „frații Șaraga“ continuă a publica colecțiuni de cărți din operele scriitorilor noștri. Un volum costă 1 leu, astfel, ca cetitorii pot căpăta pe un preț ieftin scrierile autorilor noștri. Aceste volume au format potrivit, încât pot ține loc în ori și ce bibliotecă și vor apăre regulat câte două pe fie-care lună. Cel mai nou volum din această colecțiune este: „Poesii“, de Dimitrie Bolintineanu. Vol. I, 200 pag. Preț 1 leu.

Internat pentru artiști. Din Roma se telegrafază că renumitul compositor italian Verdi, care dispune de o avere de vre o zece milioane lire, va înființat încurând o mare fundațiune pentru artiștii în musică și cântări din Italia. Fundațiunea va fi fără păreche. Pe una din moșiile sale Verdi va edifica spre scopul acesta un palat de o pompă estra-ordinară, în care vor fi internați 200 dintre acei artiști italieni, cari d'în lipsa de mijloce și-au făcut și terminat cariera în mod necomplet. În palat vor fi apartamente separate pentru teatru, concert și bibliotecă, apoi se vor pune la dispoziția artiștilor internați toate cele trebuincioase, între cari se vor afla și 50 de pianuri. Lucrările pentru construirea acestui grandios palat vor începe încurând, de-orece Verdi dorește, ca internatul să fie terminat până când el este încă în viață.

Un împărat decorat pentru o bucată musicală. Societatea Silarmonică „Männergesang-Verein“, din Viena, posedă cea mai mare armonică din Austria și are obiceiul de a oferi ori-cărui compositor a cărui operă nouă o cântă pentru prima oară, o diplomă și decorație făcută dintr'un galben de aur. Această decorație nu valorează mult ci numai 12 fr. 50, dar cu toate astea galbenul de aur face plăcere ori cui se oferă și compositorii o păstrează cu mare sfințire. Acum câte-va zile, sus șișa armonică a cântat „Himnul lui Aegir“ și de aceea s'a trimis diploma și galbenul tradițional, împăratului Vilhelm II. Este fără îndoială prima piesă de aur pe care împăratul o câștigă prin variatele sale talente, și este singurul monarch care a obținut acest galben de aur care-l va face, de sigur, mai multă plăcere decât numeroasele decorații pe care suveranul Germaniei le poartă pe peptul seu

Reforma legii sinodale în România.

În ședința de Sâmbătă a II-a senatului român d. Take Ionescu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, a dat cetire următoare expunerii de motive a proiectului pentru reforma legii sinodale:

Domnilor Senatori!

În legea pentru alegerea metropoliților și episcopilor eparchioți, cum și a constituirii sfântului sinod al sf. biserici autocefale ortodoxe române, se cuprinde o dispozițiune, a cărei grabnică înlocuire se impune.

Organizarea sf. nostru sinod este cu totul deosebită de aceea a altor sfințe sinode. La noi nu avem ca în Grecia și Rusia un sinod permanent, în schimb însă sinodul nostru cuprinde pe toți arhiepiscopii bisericii române, pe când în statele sus șișe el se compune numai din 5 membrii în Grecia, de 7 în Rusia. Odată admis sistemul de

organizare al sinodului nostru, care nu se întrunesc decât câte odată și care chiamă la delibărările pe toți arhiepiscopii, este de absolută nevoie să se hotărăscă două puncte fără de care organizarea devine inaplicabilă, anume, care este numărul de membrii prezenți cu care sinodul pôte ține ședințe și care este sancțiunea pentru lipsirile nemotivate ale membrilor și sinod.

În privința numărului cu care sf. sinod pôte ține ședințe, de asemenea legea sinodală nu spune nimic. În tăcerea legii este evident, că principiul, care regulază toate adunările omenești și anume că ședințele se țin cu majoritatea membrilor în exercițiu se aplică și ședințelor sf. sinod. Acesta este adevărul și acest adevăr nu ar puté să fie tăgăduit de nimeni, dacă unul din articolele legii sinodale, art. 9, care se ocupă cu compunerea sf. sinod, ér nu cu determinarea condițiilor, în care densusul pôte ține ședințe, nu ar putea da loc la o interpretare a legii greșită și din toate punctele de vedere inadmisibile.

Intr'adevăr art. 9 din șișa lege cuprinde un ultim aliniat în redacțiunea următoare: „În tot cazul sinodul nu va putea fi compus de mai puțin de 12 membrii“. Acest aliniat la prima vedere are un rost; căci aliniatele precedente ale acestui articol limitând numai numărul metropoliților și episcopilor și lăsând nelimitat pe acela al arhiepiscopilor, este evident că acest aliniat însemnă, că în România trebuie să fie în tot deauna cel puțin 4 arhiepiscopii, cari împreună cu ceilalți 8 metropoliți și episcopi să întregescă numărul de 12 cerut pentru judecarea arhiepiscopilor de către unele canoane, care de astfel în cele mai multe din dispozițiunile lor nu au fost mai nici odată respectate.

Acesta de sigur este înțelesul art. 9. De altfel, cu acest înțeles a fost el pus în proiectul de lege dela 1872, proiect de lege în care numărul arhiepiscopilor nu era limitat, ci se lăsa la voia metropoliților prin învoirea guvernului să hirotonescă arhiepiscopii după trebuință.

Sistemul acesta n'a triumfat. După ce art. 9 fusese votat, art. 25 care lasă numărul arhiepiscopilor nelimitat, s'a modificat de camere și s'a înlocuit prin dispozițiunea devenită lege prin care se hotărăscă că în România vor fi în totdeauna 8 arhiepiscopii titulari.

Altfel dispozițiunea din ultimul aliniat al art. 9 a devenit de prisos și cum în interpretarea legilor este greu a admite că unele dispoziții ar fi lucru de prisos, s'a căutat a se da acestui aliniat un alt înțeles numai acela că Sf. Sinod, ori din câți membri ar fi el compus, nu ar putea nici odată să țină ședință cu mai puțin de 12 membrii prezenți.

O asemenea interpretare este nu numai greșită, dar și imposibilă, căci duce la absurd. Intr'adevăr, dacă presupunem că între cele două sesiuni ale sf. Sinod s'ar produce 5 vacanțe, cum după lege vacanțele din Sf. sinod nu se pot completa decât cu votul sf. sinod, rezultatul ar fi că sf. sinod, nepuțând lucra cu 11 membrii vacanțele an s'ar puté implini nici-odată și biserica română ar rămâne fără sf. sinod.

Dar chiar fără a face ipoteza a 5 vacanțe, lucru de altfel foarte posibil când ne amintim, că în acest moment avem 4, chiar cu mai puține vacanțe, și chiar fără vacanțe rezultatul ar fi același căci nimeni nu pôte garanta ca membrii de ai sf. sinod să nu fie împedecați de boale de a veni să ia parte la lucrările sf. sinod ori de câte ori ar fi chemați. O recentă experiență a dovedit cu de prisos, că o asemenea succesiune de boale nu este o simplă ipoteză, ci o întâmplare, de care ne izbim în lumea reală. Așa că nu este trebuință să facem ipoteze pentru a dovedi imposibilitatea unei dispozițiuni de lege, care ar împedeca sf. sinod să lucreze cu mai puțin de 12 membri și prin urmare și să ie măsuri în contra absențelor neintemseiate.

De aceea este de nevoie ca aceste lucruri să se lămurescă. Pe de o parte ca ori ce corp constituit, sf. sinod trebuie să pôte lucra cu majoritatea membrilor săi; pe de altă parte în conformitate cu cele mai elementare reguli de bună orânduélă și cu însăși prescripțiile sfințelor canoane, trebuie

ca episcopul sau arhiepiscopul, care nu voiesce să ia parte la lucrările sf. sinod și astfel zădărnicesc lucrările lui, să scie, că lipsa sa nu va fi fără sancțiune.

De aceea proiectul de lege, ce am onore să vi-l supun modifică dispozițiunile art. 9 într'un înțeles: ficséză la 8 numărul arhiepiscopilor titulari, după cum deja este ficsat prin art. 25 al legii; hotărăște că sf. sinod va ține ședințe cu majoritatea membrilor în exercițiu ca toate corpurile constituite, afară de cazul judecării episcopilor și arhiepiscopilor când, conform canoanelor, un număr de 12 membrii prezenți se cere; și ia mesuri pentru ca nimeni să nu pôte fără răspundere să se absenteze dela împlinirea unei sfințe datorii.

Aceste modificări, am neclintita convingere, sunt absolut necesare pentru îndreptarea unei situațiuni, care numai apre înălțarea bisericii nu este. Ele nu schimbă în nimic principiile legii sinodale, nu pentru că suveranitatea națională n'ar avea dreptul să modifice această lege, ci pentru că în interesul dezvoltării ideilor conservatoare ale țării este bine ca marile noastre instituțiuni să rămăe cât mai multă vreme neschimbate în structura lor generală și să nu li-se aducă îmbunătățiri de cât acolo, unde o esperiență netăgăduită și cu multă toleranță prelungită a dovedit, că starea de astăzi nu mai este cu puțință.

Take Ionescu,
ministrul cultelor și
instrucțiunii publ. ce.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ

Țera noastră.

Descriere populară a Ardélului
de

Silvestru Moldovan.

(Urmare.)

Dela Câmpul-Pânii mai în jos sosim la Streiu, la riul frumósei țeri a Hașegului, preste care trece calea ferată și drumul de țară. Aici se află satul Simeria, cu mari ateliere de vagoni și de mașini ale căilor ferate. Dela Simeria să rămuresc din linia călei ferate de pe Murăș două linii ferate, în țara Hașegului, una pe valea Streiului în sus, care trece în valea Jiurilor și alta mai scurtă, pe valea Cernei, la clasica cetate a lui Huniade, la Hunedóra.

Streiul să varsă în Murăș ceva din sus de Uroi. Aici să nălță pe malul drept al Murășului, aprópe de riu, délul Uroiului, cu trunchiul său puternic, compus din o specie de trachyt (augit-andesit.) La pólele lui să véd ruine de cetate (cetatea lui Kapi), ér' pe vârful lui să află alte ruine, ruinele unei cetăți străvechi, de pe timpul romanilor. De aici ni se deschide o priveliște încântătoare în valea Murășului și spre mędădi în valea Streiului, până departe la munții Hașegului, din mijlocul cărora să nălță între alte piscuri puternice piramidă ciuntată a Retezatului.

De aici în jos să începe pasul Murășului, prin care străbătând riul, părăsesce plaiurile muntóse ale țării noastre și trece pe șesul Ungariei, spre Tisa. Acest pas din timpurile cele mai vechi a fost o însemnată cale de comunicățiune între Ardél și șesurile țării unguresci. El este unul dintre pasurile noastre mai largi, mărginit de-o parte, în dreapta, de ramuri de-ale munților Zarándului, ér în stânga de deluri de-ale Țerii-Hașegului. Jos printre ele șerpuiesc lin și măiestros Mureșul prin o vale, când mai îngustă când mai lată, cu sate dese și plină de ruine și reminiscențe istorice vechi. Tablourile vizié și să schimbă la fiecare cotitură a ei; de pe fiecare vârful de dél ni se presintă priveliști variate, fermecătoare. Ochiul călătorului de departe zăresce nește vechi ruine de cetate, sus pe vârful unui puternic dél, ca un uriaș cuib de vultur, plăsmuit pe o stâncă prăpăstioasă. Este délul Devei, care de vremuri nesciute poartă pe falnică și bătrâna sa culme ziduri puternice de cetate, cari ađi sunt ruine triste și părăsite. Când s'a zidit mai întâiu cetate pe acest dél de trachit, nu să scie, dar să vede că deja și dacii au avut aici întărituri. Tradiția, susținută de unii scriitori, ne spune că Decebal a zidit aici o cetate și dela cuvântul Decidava, adecă délul lui Decebal, s'ar deriva numele de ađi al Devei. După căderea Daciei a fost fortăreță romană; pe timpul voevodilor ardeleni, să șișe,

că ar fi servit de locuință mai multor voevodi, ér pe timpul lui Huniade o aflăm însemnată în șirul cetăților ardeleni. Fiind cea mai însemnată cheie a vălii Mureșului, cetatea aceasta în secolii trecuți a jucat rol însemnat în istoria Ardélului, a fost de multe ori espusă la atacuri și zidurile ei tăcute au fost martore la multe scene mișcătoare. La începutul secolului nostru a fost lăsată în părăsire, dar la 1830, din porunca împăratului Ferdinand s'a reparat de nou, ér la 1849 a fost aruncată în în aier, și de atunci zace în ruine.

La acest an, înainte de catastrofa, prin care s'a ruinat, ea'a avut înfătoșarea următoare, după cum ne-o descrie Kóvári: *)

„Pe vârful délului, scie el, ne conduce o cale serpentină, pe care să aflăm în anumite distanțe trei porți. Despre lungimea acestei căi ne putem face ideie, dacă considerăm, că numai distanța dintre două porți, dintre porța cea mai dinafară și a doua, era de 856 de urme. Sosind la zidul cetății, în partea de cătră apus, calea trecea peste un pod, ce să puté ridica cu lanțuri și era de 50 de urme de lung.

„Intrând pe porță să aflăm în o curte mai mică, în estensiune de câțiv-a stânjini, unde veghia garnisona. Mai încolo era curtea cetății, în formă pătrată și cu zidiri jur împrejur, ér pământul pe care călcăm e stâncă curată. Lungimea curții era 50 de urme, lățimea mai mică. Edificiile de cătră mędădi erau renovate, precum și o parte din cele de cătră mędănopte, ér în celealte părți erau în ruină. Laturea de cătră mędădi, răsărit și mędănopte a cetății era pusă sub coperiș ér apa de ploie de pe el curgea în cetate și era condusă în o fântână. Astfel de dinafară nu să vedea altceva, din totă cetatea decât un zid în înălțime de 10 stângini. Dinafară împrejurul acestui zid să estindea un spaț, în lățime de 3—4 stângini și care era pe la marginea împrejmuit cu un alt zid mai mic, având o formă cam ovală. Ațară de aceste și calea serpentină era scutită cu zid.

„Intorcându-ne în cetate, în colțul dela mędănopte-răsărit se vedea odaile cari au fost zidite în neregulă toate ruinate; între ele ne-au arătat odaia, în care să pă-trau banii publici. În partea de mędădi, adânc în pământ, era capela, apoi închisórea statului... Să șișe, că cetatea ar avea și un tunel, cu eșire la brutăria militară, care se afla jos la pólele délului.“

(Va urma.)

Diverse.

O păcălitură. Un brutar sau pitariu dela oraș, cumpăra untul, de care avea trebuință, totdeauna dela un țeran din apropiere. Odată însă i-se părea, că bucățile de unt, cari toate aveau se cumpănescă trei funți nu aveau greutatea recerută. El începu dară a măsura bucată de bucată și constată, că toate cumpănescă mai puțin. Brutarul piri dar pe țeran.

Înainte judecătorii fu întrebat el de judecător:

— „Ai Dta cumpene?“

— „Da, demnule judecător!“

— „Și măsuri ai?“

— „Nu, de aceea nu am.“

— „Așa dară cum poți cumpeni untul care-l duci brutarului?“

— „Fórté bine“, răspuse țeranul. „Ute așa: de când cumpără domnul brutar untul dela mine, și eu cumpăr pânea dela d-nialui și totă bucată trage trei funți. Aceste pâni îmi sorvesc mie, ca măsuri pentru bucățile de unt. Dacă dară greutatea nu e dréptă, nu este greșéla mea, ci a domnialui.“

*) Kóvár, Erdély régiségei, Pesta 1852, p. 96.

Mai nou.

Telegrame sosite eri din Budapesta anunță, că cunoscutele trei proiecte religioare au fost sancționate de M. Sa și au sosit deja la Budapesta. Prim-ministrul Wekerle a enunțat acesta în dietă, în ședința de eri, cu ocasiunea desbaterii proiectului de lege despre îndemnitare. Dieta a primit acesta scire, cu ovațiuni și mare însuflețire.

Mare bucurie în Israil!

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor noue, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu adjuștări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se

recomandă spre facerea **scanelor de fer bătut, de sine stătător,** — spre **preadiustarea clopotelor vechi cu adjuștări de fer bătut,** — ca și spre turnarea de **tôce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[17] 45-52

Preș-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIIU.

A eșit de sub presă:

[224] 8

CALENDARIU
pe anul comun dela Christos
1895.

Anul al patruzeci și patrulea

Prețul unui esemplariu legat **30 cr.**, pentru vândători nelegat **23 cr. v. a.** și legat **25 cr. v. a.**

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendariul (julian și gregorian, cu însemnarea exactă a Evangeliilor și glaurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitoare austriace. — Regenții europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Conspatul săptămânilor. — Tacsă de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor.

Șematismul

bisericii ortodoxe orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprinzând și pe protopresbiter administratorii protopresbiterali, parochii și învățătorii cu comunele bisericesti din archidieceasă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarchii metropolielor învecinate din Austro-Ungaria.

Evidență pentru oficiile parochiale și protopresbiterale. — Partea literară: Din Africa centrală. — Anecdote.

Insemnarea târgurilor după alfabet, după luni și zile. — Anunțuri.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiiu.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobrie 1894.

Budapesta — Predeal

Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tr. de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	
10. —	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos. 3. —	1.55	1.55	7.20	6.25
8.25	2.10	2.50	6. —	9.15	Budapesta	5.50	7.25	7. —	1.50	8.1. —
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	2.30	5.23	3.50	11.46	4.55
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24
3.46	7.08	—	1.50	2.12	sos. Oradea-mare	pl. —	2.25	11.04	8.43	12.23
4. —	7.15	12.05	2.24	2.19	pl. —	sos. —	2.18	10.44	8.38	11.41
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	—	1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	—	1.26	9.30	7.47	10.32
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	—	—	9.10	—	10.13
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huiedin	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02
8.05	—	6.13	6.24	—	Ghirbén	2.55	—	6.53	—	8.05
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl. 2. —	11.01	6.14	5.25	7.30
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl. —	sos. —	10.45	5.45	4.48	6.47
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Apahida	—	—	5.18	4.23	6.29
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Ghiriș	—	—	3.53	3. —	5.21
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Cucerdea	—	—	9.23	3.06	2.20
10.59	1.43	—	11.54	—	Ujóra	—	—	8.53	2.48	2. —
11.07	1.52	—	12.04	—	Vintul-de-sus	—	—	—	2.40	1.51
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Aiud	—	—	8.23	2.11	1.23
11.48	2.40	—	1. —	8.33	sos. Teiuș.	pl. —	8.06	1.45	12.54	3.42
12.25	—	—	1.40	8.38	pl. —	sos. —	7.59	1.10	—	2.49
12.50	—	—	2.17	—	Crăciunel	—	—	12.39	—	2.27
1.04	—	—	2.35	9.09	Blaș	—	—	7.30	12.24	2.13
1.35	—	—	3.14	—	Micăsasa	—	—	11.43	—	1.39
1.50	—	—	3.34	9.42	sos. Copșa-mică	pl. —	6.56	11.29	—	1.18
2.13	—	—	3.49	9.44	pl. —	sos. —	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	—	4.11	9.59	Mediaș	—	—	6.41	10.55	12.46
3.04	—	—	4.48	10.22	Elisabetopol	—	—	6.20	10.21	12.16
3.39	—	—	5.27	10.51	Sighișoara	—	—	5.53	9.42	11.39
4.01	—	—	6.10	11.12	Hașfalău	—	—	5.33	9.13	11.17
5.26	—	—	7.50	12.26	Homorod	—	—	4.27	7.45	10.02
6.08	—	—	8.30	12.58	Ágostonfalva	—	—	3.53	7.01	9.22
6.40	—	—	9.03	1.15	Apața	—	—	3.37	6.35	8.57
7.16	—	—	9.38	1.34	Feldioara	Circul. 3.16	5.58	—	—	8.23
8. —	Tren 10.25	2.09	sos. Brașov	pl. —	sos. —	7.02	2.18	—	10.37	7.01
—	11. —	—	2.19	—	pl. —	sos. —	6. —	1.42	—	9.57
—	12.26	—	3.01	—	Timiș	—	—	5. —	1.12	—
—	1.11	—	3.31	—	Predeal	—	—	5. —	1.12	—
—	8.45	—	9.15	sos. București	pl. —	7.45	—	4.40	8.50	—

Budapesta — Arad — Teiuș

Tren miest	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	pl. Viena	sos. —	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren miest
—	—	—	8.05	1.55	10. —	Budapesta	7.35	1.20	6.30	—	—
3.10	4.24	11.10	4. —	1.37	Szolnok	4.18	11.15	2.45	9.30	11.35	—
9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	sos. Arad	pl. 11.30	8.20	9.45	5.18	3.56	—
2.30	—	4.30	7.05	6.35	pl. —	sos. —	11. —	8.10	8.55	—	7. —
2.44	—	4.42	—	6.46	Glogovaț	—	—	8.44	—	6.47	—
3.15	—	5.03	—	7.07	Gyorok	—	—	8.20	—	6.18	—
3.32	—	5.14	—	7.18	Pauliș	—	—	8.08	—	6.02	—
3.58	—	5.32	7.50	7.35	Radna-Lipova	—	—	7.56	—	5.47	—
4.30	—	5.56	—	7.53	Conop	—	—	7.24	—	5.09	—
4.50	—	6.12	—	8.14	Bérszava	—	—	7.07	—	4.50	—
5.40	—	7. —	8.51	8.56	Soborșin	—	—	6.26	—	4. —	—
—	—	7.28	9.10	9.24	Zam	—	—	6.07	5.49	—	—
—	—	7.54	—	9.50	Gurasada	—	—	5.19	—	—	—
—	—	8.10	9.34	10.06	Iia	—	—	5.08	—	—	—
—	—	8.28	—	10.24	Branicica	—	—	4.42	—	—	—
—	4.47	8.54	10. —	10.50	Deva	—	—	5.17	4.18	11.32	—
—	5.04	9.08	10.11	11.04	Simeria (Piski)	—	—	5.05	3.59	11.16	—
—	6.10	10.06	10.37	11.43	Orăștia	—	—	4.40	3.18	10.37	—
—	6.39	10.29	—	12.06	Șibot	—	—	—	2.56	9.39	—
—	7.11	10.53	—	12.30	Vintul de jos	—	—	4.22	—	2.32	9.12
—	7.28	11.07	11.17	12.44	Alba-Iulia	—	—	4.04	3.59	2.14	8.53
—	8.1. —	11.54	11.40	1.20	sos. Teiuș	pl. 3.19	3.36	1.35	8.11	8.55	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova

Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren accelerat	Tren de per-sone	Tren mixt	pl. Viena	sos. —	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espres	Tren accelerat	Tren de per-sone
8.36	11. —	9. —	9.15	4. —	pl. Viena	sos. 5.50	—	7.20	7.05	6.45	—
Vineri 1.30	8.30	2.25	7. —	10. —	pl. Budapesta	sos. 6.30	10.20	2.10	1.25	8.25	—
6.39	5.25	7.54	4.59	—	sos. Timișoara	pl. 9.20	—	8.55	7.50	11. —	—
6.47	6.15	8.02	5.52	—	pl. —	sos. 8.28	7.13	8.49	7.42	3.30	—
—	—	9.33	10.25	9.10	—	Caransebeș	—	4.05	—	5.39	11.10
11.05	—	12.28	11.47	—	Băile Herculane	—	—	3.02	—	4.35	5.12
11.45	—	1.20	1.19	—	Verciorova	—	—	1. —	—	3.40	2.10
10.55	—	11.40	6.25	—	București	—	—	11.25	—	7.10	5.50

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. săs.

—	2.25	8.10	3.11	8.58	Cucerdea	7.41	2.36	8.31	1.18	—
—	3.14	8.51	3.52	9.39	Ludoș	7.03	1.58	7.43	12.32	—
—	5.07	10.27	5.26	11.11	Oșorheiu	5.30	12.25	5.50	10.35	—
—	5.50	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	5.18	9.35	5.05	—	—
—	7.25	12.15	7.15	—	—	3.50	8. —	3.22	—	—

Simeria (Piski) — Hunedóra

Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren mixt	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	Tren de povară	
6.15	11.35	4.25	9.43	Simeria	5.25	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.01	Cerna	5.09	10.05	2.54	8.14
7.13	12.20	5.23	10.25	Hunedóra	4.45	9.38	2.30	7.45

Brașov — Chezdi-Oșorheiu

4.50	8.50	—	3.10	Brașov	8.19	1.50	—	7.20
5.36	9.33	—	3.43	Prejmér	7.41	1.20	—	6.42
6.49	10.46	—	4.35	Sepși-S.-Georgiu	6.35	12.29	—	5.6
8.33	12.40	—	5.55	Covasna	4.55	11.13	—	3.51
9.19	1.26	—	6.32	Kezdi-Oșorheiu	4. —	10.30	—	2.45

Murêș-Ludoș — Bistrița

4. —	9.10	—	4.20	Murêș-Ludoș	6.46	7.21	—	—
7.07	1.01	—	—	Țaga-Budatelic	—	4.15	—	—
9.59	4.55	—	—	Bistrița	—	1.16	—	—

Nota: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă orele de nopțe